

Sähköliittymän hinnoitteluperusteet ja rakentamisohjeet 1.3.2013 alkaen

Yleistä

Tenergia Oy:n (jäljempänä verkonhaltija) sähköjakeluverkkoon liittymisessä noudatetaan yleisiä liittymisehtoja (LE 05). Niitä ehtoja täydentävät seuraavat verkonhaltijan hallinnon hyväksymät soveltamisohjeet ja hinnoitteluperusteet. Nämä ohjeet koskevat sekä kulutuksen että tuotannon liittämistä.

Liittyminen voi tapahtua 400/230 V pienjänniteverkkoon tai 20 kV keskijänniteverkkoon. Verkonhaltijalla on oikeus määrätä, mihin verkkoon liittyminen kulloinkin tapahtuu. Kullekin tontille tai rakennuspaikalle rakennetaan vain yksi liittymisjohto. Liittymissopimus tehdään kirjallisesti. Liittymissopimusta ei voi siirtää koskemaan toista sähkökäyttöpaikkaa. Liittyjä voi siirtää liittymissopimuksen, jossa määritetty liittymismaksu on maksettu, kiinteistön uudelle omistajalle tai haltijalle liittymisehtojen mukaisesti edellyttäen, että siirrosta ilmoitetaan verkonhaltijalle luotettavasti.

Ennen 1.3.2013 rakennetuissa kohteissa sovelletaan rakentamisajankohdan mukaista ohjetta.

Pysyvän pienjänniteliittymän rakentaminen

Pienjänniteverkossa liittämiskohta on tontin tai vastaavan rajalla. Verkonhaltija määrittelee liittämiskohdan liittymissopimuksessa.

Verkonhaltija rakentaa liittymismaksulla pienjänniteliittymisjohdon tontin rajalle saakka.

Liittyjä saa rakentaa liittymisjohdon vain omistamalleen tai hallinnassaan olevalle alueelle.

Verkonhaltija määrittelee liittymisjohdon tekniset vaatimukset. Liittymiskaapelin on oltava liittymissopimuksessa mainittua verkonhaltijan käyttämää tyyppiä.

Liittyjä vastaa liittymiskaapelin rakentamisesta omistamallaan tai hallitsemallaan alueella ellei toisin sovita (asemakaava-alueella tonttialue, haja-asutusalueella erotetun tilan alue).

Liittyjän rakentaman tonttiosuuden ja verkonhaltijan rakentaman liittymisjohdon osan ja mahdollisen maadoituskuparin yhteen kytkentä sisältyy liittymismaksuun ja verkkoyhtiö tekee sen sähköurakoitsijan pyynnöstä.

Liittymisjohdon omistaa ja sen kunnossapidosta vastaa verkonhaltija niiltä osin kuin se on johdon rakentanut. Liittyjä vastaa asentamastaan liittymisjohdon osasta ja sen mahdollisesti aiheuttamista häiriöistä.

Pääkeskus ja pienjänniteliittymän pääsulakkeet

Pääkeskus sijoitetaan ulos tai erilliseen tilaan, johon verkonhaltijalla on esteetön pääsy. Liittymän pääsulakkeet sijaitsevat kiinteistön pääkeskuksessa ja kuuluvat liittyjän hankintaan. Pääsulakkeet on voitava sinetöidä. Pääsulakkeiksi ei hyväksytä johdonsuojakatkaisijoita.

Liittymisjohto päättyy pääkeskukseen, johon sijoitetaan sähkökäyttöpaikkojen noususulakkeet ja kiinteistön pääsulakkeet sekä energiamittarit. Keskuksen varusteineen hankkii liittyjä.

Pysyvän keskijänniteliittymän rakentaminen

Keskijänniteliittymisjohdon rakentaa verkonhaltija. Ilmajohtoverkossa liittämiskohta on liittymisjohdon liityntäpiste verkonhaltijan pylvääseen asentamassaan erottimessa.

Kaapeliverkossa liittämiskohtana ovat verkonhaltijan kaapelien liityntäpisteet liittyjän kojeistossa. Liittyjä varaa kojeistostaan veloituksetta kaksi kuormanerottimella varustettua kennoa verkonhaltijan kaapeleille. Ko. kennot omistaa ja kunnossapitää liittyjä, mutta vain verkonhaltijalla on oikeus käyttää kennoissa olevia kytkinlaitteita. Yksityiskohdista osapuolten kesken sovitaan kussakin tapauksessa erikseen kirjallisesti.

Keskijänniteliittymismaksua vastaan verkonhaltija asentaa ilmajohtoverkossa liittymisjohdot pylvääseen asentamaansa erottimeen, tai kaapeliverkossa liittymisjohdot ja kaapelipäätteet niille varattuihin kennoihin muuntamossa. Mittamuuntajat toimittaa liittyjä verkonhaltijalla hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti. Muuntamoiden rakentamisessa noudatetaan ST-kortiston kortin nro 53.11. rakentamisohteistusta.

Kaivutyöt

Pienjänniteliittymissä ja kaapeliverkon keskijänniteliittymissä verkonhaltija vastaa kaapeliojan kaivusta ja peitosta tonttialueen ulkopuolella. Tontin sisällä niistä vastaa liittyjä kustannuksellaan.

Maakaapelin asentamisen yhteydessä verkonhaltija voi asentaa myös puhelin- ja antennikaapelin samaan kaivantoon, mikäli asiasta on erikseen sovittu ja asennusreitti on sama kuin sähköliittymällä.

Mittarointi

Liittymismaksuun sisältyy ainoastaan yksi tavanomainen suoraliitäntäinen energiamittari. Mikäli samalla tontilla olevaan kiinteistöön tarvitaan muita energiamittareita, jokaisesta ylimääräisestä energiamittauksen edellyttävästä sähkökäyttöpaikasta veloitetaan mittauksen edeltävän sulakekoon perusteella sähköliittymähinnaston mukainen 30 prosentilla alennettu liittymismaksu. Edellä mainittua alennusta ei kuitenkaan sovelleta suurimman sulakekoon omaavaan käyttöpaikkaan.

Sähkönkäyttöpaikoilla, joiden mittausta edeltävä sulake on yli 3 x 63 A, käytetään puhelinverkkoon perustuvaa tuntimittausta. Mittauksen toimittaa asianomaista maksua vastaan verkkoyhtiö pois lukien virta- ja jännitemuuntajat sekä tarvittavan puhelinnumeron ja tele-siirtoyhteyden järjestämisen. Liittymää ei kytketä verkkoon eikä mittaroida ennen kuin tiedonsiirtoyhteys on käytettävissä. Mikäli mittauksen järjestää asiakas, on mittauksen täytettävä verkkoyhtiön erikseen määrittelemät vaatimukset tarkkuuden ja tiedonsiirtomuodon osalta. Verkkoyhtiö tarkastaa asennetun mittaroinnin ja veloittaa tarkastuksesta kulloinkin voimassa olevan hinnastonsa mukaisesti.

Mittaroinnissa sekä asetettaessa vaatimuksia liittyjän asentamille mittamuuntajille sovelletaan Sähköenergialiitto ry:n suosituksia 'Vapaan sähkökaupan mittaus' ja 'Sähkölämmityskeskusten mittauskytkennät 7/92' sekä SFS-standardia 3381.

Liittymän tilaaminen

Sekä uuden liittymän rakentaminen että vanhan liittymän muuttaminen suoritetaan ainoastaan liittyjän ja verkonhaltijan välisen kirjallisen sopimuksen perusteella. Liittymissopimuksesta tulee ilmetä, tilataanko liittymisjohdon rakentaminen myös liittyjän alueella verkonhaltijalta vai ei sekä tilattavan mittaroinnin määrä.

Liittymissopimuksen liitteeksi toimitetaan aina asemapiirros sekä pysyvää liittymää tilattaessa lisäksi pääkeskuskaavio, mittauskaaviot ja mahdollinen nousukaavio.

Liittyjän sähköurakoitsijan on sovittava tarkka liittämisaika verkonhaltijan yhteyshenkilön kanssa ja toimitettava ennen jännitteenkytkentää allekirjoitettu käyttöönottoilmoitus em. henkilöille.

Asiakkaasta tai hänen sähköurakoitsijastaan johtuvista turhista kytkentäkäynneistä veloitetaan täysimääräiset matka- ja työkustannukset asiakkaalta.

Liittymismaksun määräytyminen ja vyöhykehinnottelu

Liittymismaksu määräytyy liittymismaksuhinnaston tai hintavyöhykkeiden ulkopuolella erillisen tarjouksen perusteella riippuen liittymän sijainnista.

Pääsulakkeen nimellisvirta / teho (keskijännitteellä muuntajateho) määrää liittymän vyöhykekohtaisen perushinnan. Perushinta on siirto- ja palautuskelpoinen ja arvonlisäveroton. Liittymismaksuun voi vyöhykehinnottelun ulkopuolella perushinnan lisäksi kuulua korotettu liittymismaksu, joka määräytyy liittymisjohdon pituuden perusteella ja on arvonlisäverollinen.

Uudet liittymät toteutetaan kolmivaiheisina.

Vyöhyke 1

Asemakaava-alue (ei koske ranta- tai osayleiskaavoja).

Vyöhyke 2

Asemakaava-alueen ulkopuolinen olemassa olevan jakeluverkon lähialue, missä liittymän etäisyys on enintään 200 m pienjänniterunkojohdosta ja enintään 400 m jakelumuuntamolta.

Pääsulakekoon ollessa suurempi kuin 3 x 35 A ehtona on, että liittäminen on teknistaloudellisesti mahdollista (oikosulkuvirta > 250 A ja jännitejähkyys < 10 V / 10 kVA ja että verkko voidaan rakentaa vakiorakentein). Mikäli em. ehdot eivät toteudu liittymismaksu on hinnaston mukainen perushinta lisätynä sähköverkon vahvistus- / rakentamiskustannuksilla.

Vyöhyke 3

Vyöhyke 3 on muuten kuten vyöhyke 2, mutta liittymän etäisyys enintään 600 m jakelumuuntamolta, ja että pääsulakekoko on enintään 3 x 35 A.

Vyöhykkeiden (1 – 3) hinnoittelua ei sovelleta liityttäessä verkkoon, jossa aluehinnoittelu on voimassa.

Aluehinnoittelu

Sähköistyksen kannalta yhtenäisellä alueella, joka ei ole vyöhykehinnastojen piirissä määritetään yhtenäinen liittymismaksu seuraavin ehdoin:

- Potentiaalisiksi liittyjäksi lasketaan olemassa oleva sähköistettävä kiinteistö ja rakennuspaikka tai hyväksytyssä ranta- tai osayleiskaavassa esitetty rakennuspaikka tai muu sähköistettävä kohde.
- Alue, jolle lasketaan yhtenäinen aluehinta, määritetään tapauskohtaisesti verkostoa suunniteltaessa.
- Alueen liittymismaksu määritetään 100 % toteutumisasteen pohjalta siten, että alueelle suunnitellun verkoston kustannus jaetaan potentiaalisten liittyjien määrällä.
- Hanke toteutetaan, jos sopimuksen tehneitä liittyjiä on vähintään 50 % potentiaalisten liittyjien määrästä (pyöritys lähinnä suurempaan kokonaislukuun).
- Määritelty aluehinta säilyy jälkiliittyjille vakiona ilman ennalta määritettyä aikarajaa, kunnes 100 %: n toteutusaste on saavutettu. Tämän jälkeen siirrytään vyöhykehinnointiluun.
- Verkosto rakennetaan alueelle laaditun kokonaissuunnitelman mukaisesti.
- Liittymästä veloitetaan sähköliittymähinnaston vyöhykkeen 2 mukainen liittymismaksu ja sen lisäksi korotettuna liittymismaksuna ylittävä kustannusosuus.

Tapauskohtainen hinnoittelu

Muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa liittymät hinnoitellaan todellisten verkostokustannusten mukaisesti. Liittymästä veloitetaan sähköliittymähinnaston asianomaisen vyöhykkeen liittymismaksu ja sen ylittävä osa rakentamiskustannuksista korotettuna liittymismaksuna.

Palautusehto lisätään kaikkiin tapauskohtaiseen hinnoitteluun perustuviin sopimuksiin, joissa liittymismaksu on vähintään 50 % vyöhykkeen 2 perushintaa kalliimpi. Palautus päättyy kymmenen (10) vuoden kuluttua liittymissopimuksen allekirjoittamisesta. Palautus päättyy ennen em. aikaa silloin kun alueelle tehdään asemakaava. Tällöin palautukselle ei ole perustetta.

Jos liittyjää varten rakennettuun verkkoon liittyy ennen palautusehdon raukeamista uusia jälkiliittyjä, jotka vaikuttavat keskimääräisiä liittämiskustannuksia alentavasti, palautetaan vanhoille liittyjille korotetun liittymismaksun se osa, jonka uudet liittyjät ovat maksaneet.

Palautusta laskettaessa huomioidaan vain samaan muuntopiiriin tulevat uudet liittyjät.

Liittymän muutokset

Liittyjä ja verkonhaltija voivat sopia kirjallisesti pienjänniteliittymän muuttamisesta keski-jänniteliittymäksi tai päinvastoin. Tällöin nykyinen liittymä puretaan purkuehtojen mukaisesti ja sen korvaavasta liittymästä tehdään uusi liittymissopimus.

Liittymän pääsulakekoon suurentamisesta peritään lisäliittymismaksu, joka on uutta ja vanhaa pääsulakekokoa vastaavien liittymismaksujen (perusliittymismaksu + mahdollinen korotettu liittymismaksu) erotus. Lisäliittymismaksu on kuitenkin vähintään samansuuruisen kuin vyöhykkeiden 1 – 3 vastaavien sulakekokojen mukaisten liittymismaksujen erotus.

Lisäliittymismaksun lisäksi peritään mittaroinnin mahdollisesta muutoksesta johtuvat kustannukset.

Jos liittymän pääsulaketta pienennetään, ei liittymismaksua hyvitetä, vaan liittymissopimuksen mukainen liittymisoikeus jää voimaan.

Muissa liittymän muutosta koskevissa erikoistapauksissa nykyinen liittymissopimus puretaan purkuehtojen mukaisesti ja sen korvaavasta liittymästä tehdään uusi liittymissopimus.

Liittymisjohdon siirtäminen, jatkaminen tai lyhentäminen samalla tontilla tai rakennuspaikalla pääkeskuksen sijainnin muuttuessa tehdään laskutyönä. Liittyjä vastaa liittymisjohdon siirrosta tontin sisällä.

Liittymän suurentamisesta tai pienentämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa liittyjä.

Rakentamiskustannukset

Verkonhaltija määrittelee rakentamiskustannukset käyttäen Energiamarkkinaviraston verkonarvon määrittelyssä käyttämiä indeksillä korjattuja verkostokomponenttien yksikköhintoja.

Liittymän ylläpito

Liittymän katkaisemisesta ja jälleenkytkennästä peritään palveluhinnaston mukaiset toimenpidemaksut.

Ainoastaan verkonhaltijalla on oikeus tehdä omistamissaan liittymisjohdoissa asennus-, huolto-, korjaus-, siirto- ja purkutöitä.

Liittymissopimus voidaan liittyjän niin halutessa pitää voimassa, vaikka liittymässä ei ole sähkönkäyttöä. Liittymän ylläpidosta tehdään erillinen sopimus. Liittymän ylläpito veloitetaan sähkönkulutusmaksuun sisältyvässä siirtohinnassa. Mikäli sähkönkulutuspaikalla ei ole voimassaolevaa sähköntoimitussopimusta, veloitetaan liittymän ylläpidosta erillisellä laskulla. Ylläpitomaksu on liittymän pääsulakkeiden mukainen kulloinkin voimassa olevan yleissiirtohinnaston perusmaksu, lisättyinä viranomaismaksuilla ja veroilla.

Liittymissopimuksen irtisanominen ja liittymismaksun palautus

Pysyvää liittymää koskevan liittymissopimuksen irtisanomisen tulee tapahtua kirjallisesti. Irtisanomisesta tulee ilmetä liittymispaikka, liittyjän nimi ja yhteystiedot ja sopimuspäivämäärä sekä liittymän tunnus.

Mikäli irtisanoja ei ole sama kuin liittymissopimuksen tekijä, on irtisanomisesta selvittävä peruste, jolla sopimus on irtisanojalle siirtynyt.

Sähköliittymähinnaston mukainen perusliittymismaksu on palautuskelpoinen. Palautettavaa on vain varsinainen liittymismaksu, ei korotettu liittymismaksu, eivätkä mahdolliset yksikköperusteiset maksut.

Palautettavan liittymismaksun euromäärä on alkuperäinen maksu ilman korkoja ja indeksiyms. korotuksia.

Palautettavasta liittymismaksusta vähennetään liittyjän erääntyneet saatavat, sekä liittymän purkamisesta ja liittyjän verkosta erottamisesta aiheutuvat kustannukset arvonlisäverollisena.

Mikäli liittymää on suurennettu maksamalla vain liittymismaksujen erotus, on palautettava määrä tällöin alkuperäisen liittymismaksun ja erotuksena maksettujen maksujen summa.

Ennen 1.6.1995 allekirjoitettujen liittymissopimusten liittymismaksua ei kuitenkaan tarvitse palauttaa, jos liittymismaksu kattaa vain liittymisjohdon rakentamiskustannukset.

Tilapäinen liittymä

Ensisijaisesti pyritään tekemään pysyvä liittymissopimus.

Tilapäisliittymästä tehdään aina kirjallinen liittymissopimus, jossa määritellään toimitusaika, laskutusperuste, perittävät laitevuokrat, vakuudet ja muut tarvittavat asiat. Sopimuksen liitteeksi liitetään asemapiirros.

Tilapäisen liittymissopimuksen maksimivoimassaoloaika on kaksi vuotta verkonhaltijan allekirjoituspäivämäärästä. Sopimus päättyy tämän ajan kuluttua ilman erillistä irtisanomista.

Jos tilapäinen liittymä ei sijaitse olemassa olevan sähköverkon välittömässä läheisyydessä, joudutaan rakentamaan tilapäinen liittymisjohto. Tilapäinen liittymisjohto tehdään kokonaisuudessaan laskutyönä.

Liittyjä voi rakentaa tilapäisen liittymisjohdon hallinnassaan olevan alueen osalta. Tällöin liittymän mittaus ja pääsulakkeet sijoitetaan liittyjän rakentaman johdon alkupäähän.

Mikäli tilapäinen liittymä halutaan rakennettavan joko kokonaan tai osaksi lopullisena liittymisjohtona, voidaan tämä suorittaa, jos se verkonhaltijan harkinnan mukaan on mahdollista ja tarkoituksenmukaista eikä tilapäisliittymä ole lopullista liittymää suurempi. Liittymissopimuksen laadintaa varten liittyjä toimittaa verkonhaltijalle asemapiirroksen, josta ilmenee lopullisen pääkeskuksen sijainti. Liittyjä suorittaa lopullisen liittymismaksun normaalisti. Myöhemmin tarvittava liittymisjohdon siirto tehdään verkonhaltijan toimesta laskutyönä tai liittyjä vastaa itse siirtotyöstä, mikäli liittymisjohto on hänen omistuksessaan.

Tapauksissa, joissa tarvittavaa sähkötehoa ei voida antaa pienjänniteverkosta tai työmaan sähkölaitteet voivat häiritä muiden liittyjien sähkökäyttöä, tilapäisliittymä toteutetaan keskijänniteliittymänä. Työmaa-aikaisen muuntamon hankinta ja käyttö kuuluu liittyjän vastuulle, ellei kirjallisesti toisin sovita.

Tilapäiset liittymät veloitusperusteet

Mikäli ennalta tiedetään sähkökäyttötarpeen jäävän lyhytaikaiseksi, kuten rakennustyömaat, huvitilaisuudet yms. ei peritä liittymismaksua, vaan palveluhinnaston mukaiset kytkentä- ja irrotusmaksut. Mikäli tilapäisliittymä sisältää verkonrakennustöitä (muuta kuin pelkät kytkennät ja mittaroinnin) peritään todelliset verkostokustannukset liittyjältä palveluhinnaston mukaisesti. Verkonrakennusmateriaali on verkonhaltijan omaisuutta.

Tuotannon liittäminen

Tuotannon liittämällä verkkoon tarkoitetaan sähkötuotantolaitoksen tai usean sähkötuotantolaitoksen muodostaman kokonaisuuden liittämistä sähköverkkoon.

Yli kahden megavolttiampeerin sähkötuotantolaitos tai usean sähkötuotantolaitoksen muodostama kokonaisuus liitetään keskijännitesähköverkkoon samoilla liittymisperusteilla kuin vastaava kulutuksen liittymä.

Liitettäessä näennäisteholtaan yli kahden megavolttiampeerin tuotantolaitos sähköverkkoon peritään liittymismaksuna liittämisestä aiheutuvat välittömät kulut sekä kapasiteettivarausmaksu, jolla liittyjä osallistuu omalta osaltaan sähköverkon sähkönsiirtokapasiteetin ylläpitämiseen.

Verkon laajentamista ovat kokonaan uuden sähköverkon rakentaminen sekä toiminnallisesti uusien komponenttien lisääminen olemassa olevaan verkkoon.

Kapasiteettivarausmaksulla katetaan uusien sähköliittymien rakentamisesta aiheutuva olemassa olevan sähköverkon vahvistamistarve. Kapasiteettivarausmaksulla sähköliittymän haltija saa myös oikeuden varata sähköverkon siirtokapasiteetista maksun suuruutta vastaavan määrän.

Tenergia keskijänniteverkon kapasiteettivarausmaksu on tänä vuonna viisikymmentä euroa kilovolttiampeeria kohden.

Suurennettaessa näennäisteholtaan yli kahden megavolttiampeerin tuotantolaitosta perustuu tehonlisäyksen hinnoittelu tästä aiheutuviin välittömiin rakennuskustannuksiin sekä uuden ja vanhan liittymistehon väliseen erotukseen sekä käytettävään kapasiteettivarausmaksuun.

Näennäisteholtaan enintään kahden megavolttiampeerin tuotantolaitteiston liittymismaksuna peritään liittämisestä aiheutuvat välittömät verkonrakennuskustannukset. Verkon muita mahdollisia verkoston vahvistuskuluja ei laskuteta. Tällaisiksi vahvistuskustannuksiksi katsotaan esimerkiksi jo olemassa olevan johdon vaihtaminen johdinpoikkipinnaltaan vahvempaan johtoon. Liittymismaksuun sisällytetään mahdolliset verkon suojauksesta aiheutuvat kustannukset.

Liittymissä, joissa sähköntuotannon ohella on myös kulutusta, peritään vähintään kulutuksen liittymistehoa vastaava liittymismaksu. Muutoin liittymismaksu määräytyy sen mukaan onko tuotannon vai kulutuksen huipputeho suurempi. Suurempi määrää liittymismaksun hinnoittelutavan.

Suurennettaessa enintään kahden megavolttiampeerin tuotantolaitosta peritään liittymismaksuna välittömät rakentamiskustannukset, mutta ei verkon vahvistamiskustannuksia. Jos edellä mainittu liittymä suurenee yli kahden megavolttiampeerin suuruiseksi, sovelletaan siihen yli kahden megavolttiampeerin liittymismaksun hinnoittelumenetelmää. Liittymismaksun suuruus määritellään tällöin käyttämällä laskennassa uutta liittymistehoa. Lopullinen liittymismaksu saadaan, kun vähennetään uuden liittymän mukaisesta liittymismaksusta aiemmin maksettu liittymismaksu.